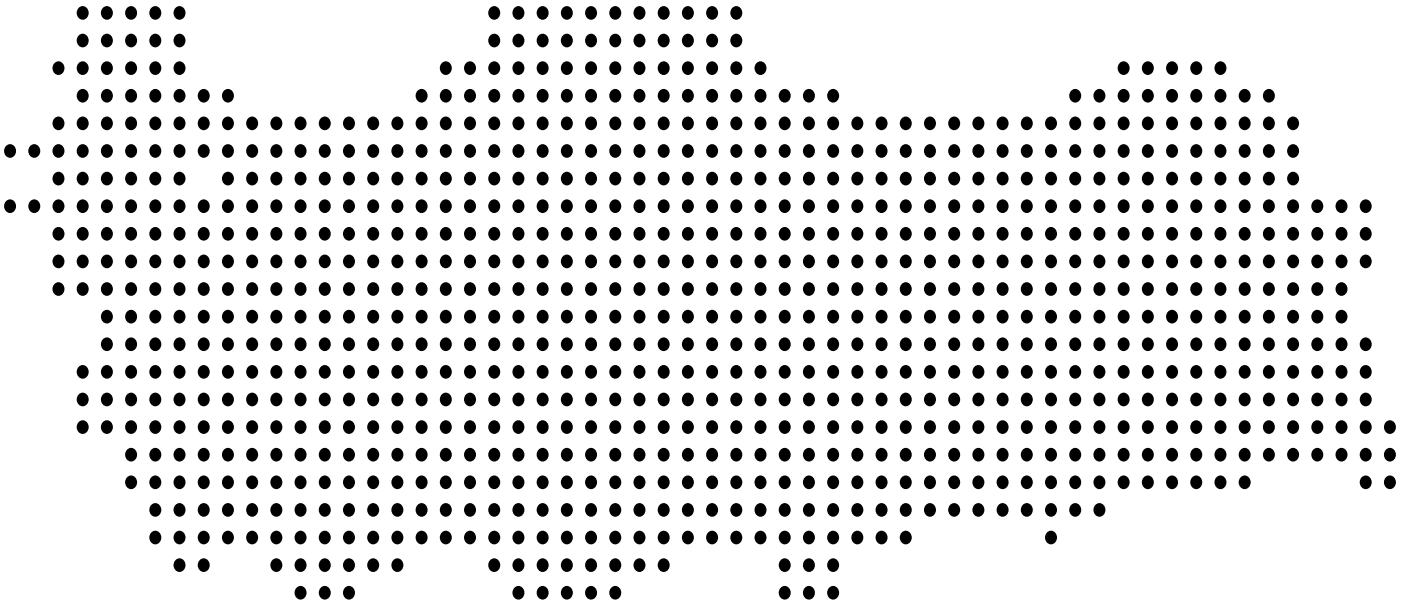

ÜNİVERSİTE ARAŞTIRMALARI LABORATUVARI

ÖĞRENCİ DOSTU | ÖDÜŞ ÜNİVERSİTE ŞEHİRLERİ | 2025

ÖĞRENCİ DOSTU ÜNİVERSİTE ŞEHİRLERİ 2025

Üniversite Araştırmaları Laboratuvarı
Yayınları

İletişim

e-mail: uniar.bilgi@gmail.com

Twitter: @UniArLab

www.uniar.net

Atf:

ÜniAr (2024). *Öğrenci dostu üniversite şehirleri araştırması: 2025*. ÜniAr Yayınları.

“Bu araştırma, lisans düzeyindeki öğrencilerden geribildirimler toplayarak Türk Yükseköğretim Sisteminin gelişimine katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Üniversite öğrencilerinin deneyimlerini ve memnuniyetlerini anlama şehirlerimizin daha öğrenci merkezli olma yolunda bir yol gösterici olması açısından önemlidir. Araştırmada elde edilen bulgular, öğrencilerimizin daha bilinçli üniversite tercihleri yapmaları ve şehir yöneticilerimizin duyarlılıklarını artırmak amacıyla kamuoyuyla paylaşılmıştır.”

Hakkımızda.

ÜniAr, üniversite ve yükseköğretim üzerine araştırmalar yapan bağımsız bir araştırma laboratuvarı olup, Türk Yükseköğretim Sisteminin gelişimine katkı sağlamayı amaçlamaktadır. İki temel hedefimiz bulunmaktadır; (i) öğrenci deneyimini zenginleştirmek ve üniversiteleri daha öğrenci merkezli üniversite olma yolunda bir yol gösterici olmak ve (ii) stratejik planlarına ve hizmet kalitesi duyarlılığını artırmak için yönetimlere veri sağlamaktır. ÜniAr (Üniversite Araştırmaları Laboratuvarı / University Assessments & Research Laboratory) olarak 2016 yılında kurulduk. Aradan geçen dokuz yıl boyunca Türkiye'deki yükseköğretimle ilgili paydaşlara veri, içgörü ve uzmanlık kaynağı sağladık. Ve bu kaynakları herhangi bir kurum ya da kişiden finansal destek almamış olup en önemli destekçilerimiz araştırmalarımıza gönüllü olarak katılarak anketlerimize içtenlikle cevap sağlayan öğrencilerimizdir.

ÜniAr araştırmasında herhangi bir kurum ya da kişiden finansal destek almamıştır.

ÖNSÖZ

İlkini 2017 yılında gerçekleştirdiğimiz ve şehir yöneticilerinin olmasa da -bir kısım ilgili şehir yöneticilerimiz hariç- üniversite tercihi yapan gençlerin yoğun ilgisi gören “**Öğrenci Dostu Üniversite Şehirleri [ÖDÜŞ]**” araştırmamızı 2025 yılında tekrarlamanın mutluluğunu ve yorgunluğunu yaşıyoruz.

Öğrenci Dostu Üniversite Şehirleri sıralaması Türkiye’de Yükseköğretim alanında şimdiye kadar yapılmış en büyük ve yaygın araştırması olan **Türkiye Üniversite Öğrenci Memnuniyeti Araştırması’nın [TÜMA]** bir parçasıdır.

2025 araştırmamızın verilerini 81 ilimizdeki üniversitelerde öğrenim gören 50 bin öğrenciden elde ettik. Sonuçlar; ülkemizde öğrenciler öğrenim gördükleri sadece 23 şehirden memnuniyet hissetmektedir. Buna karşın 51 şehir öğrenci memnuniyeti konusunda bir duyarlılığa sahip olmayıp öğrencilerin bu şehirden ve halkından ciddi anlamda memnuniyetsizliği söz konusudur.

Türkiye’nin üniversite öğrenci başkentleri Eskişehir, Mersin, Manisa, Çanakkale, Ankara, Balıkesir, Samsun, Muğla, Denizli ve Bursa’dır. Bize göre üniversite şehri olmak sadece üniversite yönetimlerine bırakılmamalıdır. Belediye başkanları, valiler ve şehirlerin kurumsal paydaşları konuya ilişkin stratejiler belirlemelidir. Şehir, şehrin yaşantısı ve kültürü üniversitenin başarısında ve üniversitenin üniversite olarak adlandırılmasında vazgeçilmez bir unsurdur.

Araştırmamızın üniversitelerin, aday öğrencilerin, velilerin ve politika yapıcıların veri ihtiyacını gidermeye katkıda bulunacağını ümit ediyoruz.

Araştırma için herhangi bir kurum ya da kişiden finansal destek alınmamıştır.

Metodoloji

Üniversite öğrenciliği herkesin hayatının önemli bir dönemidir. Sadece iyi bir üniversitede okumak kişinin bu yılları ne derecede verimli geçtiğini tek başına belirlemekte yeterli olamamaktadır. Üniversite yıllarında yetişkinliğe ve profesyonel hayata atılırken nasıl bir çevre ve şehirde bulunduğu da değeri çok yüksektir. Türkiye’de üniversite şehirlerinin öğrencilerin beklentilerine ne düzeyde cevap verebildiği üzerine araştırmalara rastlanmamaktadır.

■ Üniversite öğrencileri okuduğu şehirden ve halkından ne kadar memnundur?

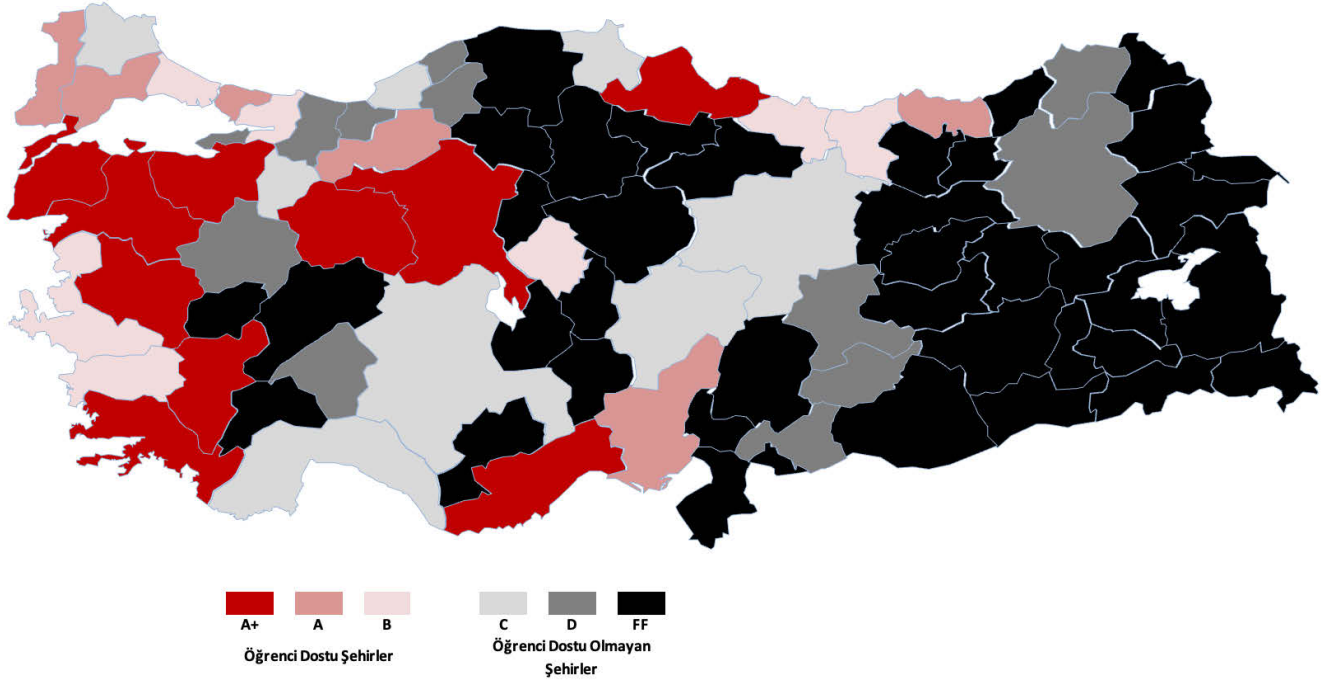
Elinizdeki çalışma bu soruya cevap aramakta ve üniversite şehirlerini öğrencilerin memnuniyet derecesine göre sıralamaktadır. Şehirden memnuniyet; ulaşım imkânları, şehirde kendini güvende hissetme, eğlence, spor, esnafla ilişkiler, öğrencilere karşı halkın tutumu, gezi, sosyal, sanatsal ve kültürel etkinlikler ve sağlık sorunlarının çözümü gibi konularda üniversite öğrencilerin okudukları şehre ilişkin memnuniyetlerini ölçmektedir.

Çalışma, Türkiye Üniversite Memnuniyet Araştırmasının [TÜMA-2025] bir parçası olup, araştırma verileri 81 ilimizdeki (İstanbul Asya ve Avrupa olarak ikiye ayrılmıştır) üniversitelerde öğrenim gören 50 bin öğrenciden toplanmıştır. Araştırmada veriler 10’lu Likert şeklinde 10 maddeden oluşan Şehir Memnuniyet Ölçeği ($\alpha=.92$) ile toplanmıştır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 10 en yüksek ise 100’dür. Araştırmada şehirler 6 düzeyde seviyelendirilmiştir. Seviyeler (i) A+, (ii) A, (iii) B, (iv) C, (v) D ve (vi) FF olarak adlandırılmıştır.

Sonuçlar; ülkemizde öğrenciler öğrenim gördükleri sadece 23 şehirden memnuniyet hissetmektedir. Buna karşın 51 şehir öğrenci memnuniyeti konusunda bir duyarlılığa sahip olmayıp öğrencilerin bu şehirden ve halkından ciddi anlamda memnuniyetsizliği söz konusudur. Türkiye'nin üniversite öğrenci başkentleri **Eskişehir, Mersin, Manisa, Çanakkale, Ankara, Balıkesir, Samsun, Muğla, Denizli ve Bursa'dır.**

■ **Tablo 1.** Şehirlerin Memnuniyet Düzeyleri Dağılımı

Seviye	2025		2024	
	N	%	N	%
A+ Çok Yüksek Memnuniyet Hissedilen Şehirler	10	14,1	7	19,9
A Yüksek Memnuniyet Hissedilen Şehirler	6	8,5	13	18,3
B Memnuniyet Hissedilen Şehirler	7	9,9	4	5,6
C Potansiyeli Olmasına Rağmen Memnuniyeti Sağlayamayan Şehirler	8	11,3	6	8,5
D Memnuniyetsizliği Gideremeyen Şehirler	12	16,9	9	12,7
FF Memnuniyetsizliğin Çok Yüksek Olduğu Şehirler	39	54,9	32	45,1

■ **Şekil 1.** Öğrenci Memnuniyet Düzeyleri Şehir Haritası

■ **Tablo 2.** Öğrenci Dostu Üniversite Şehirleri Sıralaması

Sıra	Şehir	2025 Memnuniyeti		2024 Memnuniyeti			2025 ve 2024 Farkı	
		Ortalama	Düzye	Sıra	Ortalama	Düzye	Sıra Farkı	Puan Farkı
1	Eskişehir	91	A+	1	90	A+	0	1
2	Mersin	88	A+	2	89	A+	0	-1
3	Manisa	87	A+	13	81	A	10	6
4	Çanakkale	86	A+	5	85	A+	1	1
5	Ankara	86	A+	3	88	A+	-2	-2
6	Balıkesir	86	A+	6	85	A+	0	1
7	Samsun	85	A+	8	84	A	1	1
8	Muğla	85	A+	9	83	A	1	2
9	Denizli	85	A+	16	81	A	7	4
10	Bursa	85	A+	10	83	A	0	2
11	Trabzon	84	A	11	82	A	0	2
12	Bolu	84	A	12	82	A	0	2
13	İstanbul-Asya	83	A	7	85	A+	-6	-2
14	Edirne	82	A	4	86	A+	-10	-4
15	Tekirdağ	82	A	14	81	A	-1	1
16	Adana	81	A					
17	Ordu	78	B	15	81	A	-2	-3
18	Aydın	77	B	17	80	A	-1	-3
19	İstanbul-Avrupa	77	B	18	80	A	-1	-3
20	Kırşehir	76	B	21	79	B	1	-3
21	Giresun	76	B	20	80	A	-1	-4
22	İzmir	75	B	19	80	A	-3	-5
23	Kocaeli	75	B	23	78	B	0	-3
24	Antalya	74	C	22	79	B	-2	-5
25	Kırklareli	74	C	24	76	B	-1	-2
26	Sinop	73	C	26	73	C	0	0
27	Kütahya	71	C	28	72	C	1	-1
28	Konya	71	C	32	68	D	4	3
29	Kayseri	70	C	25	74	C	-4	-4
30	Zonguldak	70	C	27	73	C	-3	-3
31	Sivas	70	C	34	67	D	3	3
32	Isparta	69	D	29	71	C	-3	-2
33	Gaziantep	69	D					
34	Sakarya	67	D	30	71	C	-4	-4
35	Adıyaman	67	D					
36	Yalova	66	D	36	66	D	0	0
37	Artvin	66	D	37	65	D	0	1
38	Düzce	65	D	31	69	D	-7	-4
39	Bartın	64	D	35	66	D	-4	-2
40	Erzurum	63	D	33	67	D	-7	-4

■ **Tablo 2.** Öğrenci Dostu Üniversite Şehirleri Sıralaması

Sıra	Şehir	2025 Memnuniyeti		2024 Memnuniyeti			2025 ve 2024 Farkı	
		Ortalama	Düzye	Sıra	Ortalama	Düzye	Sıra Farkı	Puan Farkı
41	Karabük	63	D	38	65	D	-3	-2
42	Malatya	63	D					
43	Bilecik	60	D	39	64	D	-4	-4
44	Tunceli	59	FF	40	58	FF	-4	1
45	Nevşehir	59	FF	43	56	FF	-2	3
46	Ardahan	58	FF	47	54	FF	1	4
47	Van	56	FF	41	58	FF	-6	-2
48	Amasya	56	FF	45	55	FF	-3	1
49	Kahramanmaraş	56	FF					
50	Rize	55	FF	42	56	FF	-8	-1
51	Şanlıurfa	55	FF					
52	Burdur	53	FF	44	55	FF	-8	-2
53	Nigde	53	FF	48	53	FF	-5	0
54	Hatay	53	FF					
55	Mardin	52	FF	50	51	FF	-5	1
56	Kastamonu	51	FF	52	48	FF	-4	3
57	Çorum	51	FF	53	47	FF	-4	4
58	Diyarbakır	51	FF					
59	Kırıkkale	50	FF	46	54	FF	-13	-4
60	Afyonkarahisar	50	FF	54	46	FF	-6	4
61	Erzincan	49	FF	49	51	FF	-12	-2
62	Siirt	49	FF	51	50	FF	-11	-1
63	Elazığ	48	FF					
64	Tokat	45	FF	55	45	FF	-9	0
65	Batman	44	FF	57	43	FF	-8	1
66	Aksaray	44	FF	60	42	FF	-6	2
67	Ağrı	43	FF	59	42	FF	-8	1
68	Bitlis	42	FF	58	43	FF	-10	-1
69	Gümüşhane	41	FF	56	44	FF	-13	-3
70	Çankırı	41	FF	64	37	FF	-6	4
71	Osmaniye	41	FF					
72	Uşak	38	FF	62	40	FF	-10	-2
73	Kars	37	FF	61	40	FF	-12	-3
74	Karaman	37	FF	63	39	FF	-11	-2
75	Yozgat	36	FF	66	36	FF	-9	0
76	Iğdır	34	FF	65	37	FF	-11	-3
77	Şırnak	32	FF	69	30	FF	-8	2
78	Muş	32	FF	71	28	FF	-7	4
79	Kilis	32	FF					
80	Bayburt	29	FF	67	31	FF	-13	-2
81	Bingöl	29	FF	68	31	FF	-13	-2
82	Hakkari	25	FF	70	29	FF	-12	-4

**ÜNİVERSİTE
ARAŞTIRMALARI
LABORATUVARI**

ÖĞRENCİ DOSTU | 2025
ÜNİVERSİTE ŞEHİRLERİ

www.uniar.net

 @UniArLab

 uniar.bilgi@gmail.com